

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการวิจัยเรื่อง การเรียนการสอนสนทนาภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีน ณ มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ณ เมืองหนานหนิง เขตการปกครองตนเองชนชาติจ้วง มณฑลกวางสี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาการขาดพื้นฐานในการเรียนภาษาไทย

การสอนสนทนาภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีนที่มีความรู้พื้นฐานภาษาไทยมาแล้ว นั้น ปรากฏว่านักศึกษาหนึ่งฟังภาษาไทยไม่เข้าใจและสนทนาภาษาไทยไม่ได้ ทั้งนี้จะเกิดจากขาดพื้นฐานในการเรียนภาษาไทย ได้แก่

1.1 ไม่คุ้นชินกับการออกเสียงของคนไทย

เนื่องจากการสนทนาภาษาไทยนั้น ผู้ฟังจะต้องใช้ทักษะในการฟังใน สถานการณ์ต่าง ๆ แล้วจับใจความสำคัญ เมื่อนักศึกษาฟังไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ ส่งผลให้นักศึกษา พูดโต้ตอบกับผู้สอนชาวไทยไม่ได้ ทั้งนี้จะเกิดจากนักศึกษายังไม่คุ้นชินกับสำเนียงของ คนไทย หรือผู้สอนพูดเร็วเกินไป

แนวทางแก้ไข ผู้สอนควรพูดบ่อย ๆ พูดเรื่องเดิมซ้ำ ๆ พูดช้า ๆ ออกเสียงให้ ชัดเจน ปรากฏว่านักศึกษาเข้าใจ จากนั้นผู้สอนค่อย ๆ พูดให้เร็วขึ้นจนเป็นขั้นการพูดปกติ นักศึกษาจะฟังรู้เรื่องมากขึ้น

1.2 ไม่รู้คำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ภาษาไทยมากพอ

นักศึกษาบางคนฟังภาษาไทยเข้าใจแต่ก็ยังไม่สามารถพูดโต้ตอบกับผู้สอนได้ เนื่องจากจำคำศัพท์ภาษาไทยได้ไม่มากพอ หรือการเรียนไม่ก้าวหน้า

แนวทางแก้ไข ผู้สอนให้คำศัพท์ที่จะใช้สนทนากันไปล่วงหน้าให้นักศึกษาท่องจำ ให้ได้ ตลอดจนการใช้เอกสารประกอบการสนทนาภาษาไทยจะช่วยผู้เรียนได้มาก ดังนั้น ผู้เรียนวิชาการสนทนาภาษาไทยนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทักษะการอ่านภาษาไทยควบคู่กัน ไปด้วยจึงจะได้ผลดี กล่าวคือ เมื่อรู้คำศัพท์มากขึ้น อ่านมาก ๆ ฟังบ่อย ๆ จะส่งผลให้ นักศึกษาอยากพูด หลังจากนั้นการพูดจะค่อย ๆ พัฒนาขึ้น ซึ่งการสอนขั้นนี้มีข้อสังเกต

2 ประการ ได้แก่

ประการแรก นักศึกษาบางคนอาจจะต้องจับทบทวนแบบนกแก้วนกทอง โดยไม่เข้าใจในเรื่องที่พูด ผู้สอนต้องอธิบายและใช้สื่อการสอนหรือใช้อุปกรณ์ช่วย เช่น การสอนเรื่อง การรับประทานอาหารไทย

ผู้สอนถามว่า คุณจะรับประทานเครื่องดื่มประเภทชาหรือกาแฟดีครับ

นักศึกษาตอบว่า ขอแดงโม

การที่ผู้เรียนตอบเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องทบทวนเกี่ยวกับ การรับประทานผลไม้มาตอบ แต่เมื่อผู้สอนใช้รูปภาพและใช้ท่าทางการยกแก้วขึ้นดื่ม นักศึกษา สามารถตอบได้อย่างถูกต้อง และต่อไปเขาจะจำได้อย่างแม่นยำ

ประการหลัง ในกรณีที่นักศึกษ้อ่านหนังสือภาษาไทยได้ไม่ดีนัก ผู้สอนต้องอ่าน ออกเสียงให้นักศึกษาฟังก่อนแล้วให้นักศึกษาอ่านตาม การได้ฟังบ่อย ๆ อ่านบ่อย ๆ จะช่วย นักศึกษาได้มากเพราะการเรียนภาษาเป็นทักษะ หากได้ฝึกฝนบ่อย ๆ จะทำให้นักศึกษาเรียน สนทนาภาษาไทยมีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การสอนอ่านยังมีความจำเป็นอย่างมากและมีผลต่อการพูดด้วย เมื่อ นักศึกษาอ่อนเรื่องการอ่าน ผู้สอนควรสอนการอ่านแยกพยางค์ก่อนแล้วจึงรวมคำ นักศึกษา จะได้ว่าคำหรือพยางค์นั้นมีส่วนประกอบอะไรบ้าง เมื่อส่วนประกอบบางส่วนเปลี่ยนก็ยัง พ้ออ่านได้ เมื่ออ่านได้ก็มองเห็นคำที่ใช้พูดนั้นเป็นตัวเป็นตนขึ้น และจำง่ายยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องให้ นักศึกษ้อ่านและเขียนเฉพาะคำที่พูดได้แล้ว นั่นก็คือ นักศึกษาจะอ่านออกพร้อม ๆ กับพูดได้

อนึ่ง นักศึกษาบางคนที่ออกเสียงไม่ชัดแต่ฟังพอรู้เรื่อง หรือพอเข้าใจ เช่น

วันนี้ฝนโตะ(ฝนตก) ทั้งโหมะ(ทั้งหมด) คำสะ(คำศัพท์)

การออกเสียงไม่ชัดเช่นนี้ผู้วิจัยถือว่าใช้ได้ ในกรณีการสอนสนทนาภาษาไทย เบื้องต้นและระดับกลางนี้ผู้สอนควรใช้การเสริมแรงด้วยการชมเชยผู้พูดอย่างสม่ำเสมอจะเป็น กำลังใจให้นักศึกษาอยากเรียนภาษาไทยยิ่งขึ้น และต่อไปเขาจะพัฒนาการพูดให้ชัดยิ่งขึ้น เพียงแต่ผู้สอนต้องค่อย ๆ แก้ไขเป็นราย ๆ ไป

2. ปัญหาการศึกษาจำไม่ได้

ธรรมชาติในการเรียนสนทนาภาษาไทยนั้นส่วนหนึ่งใช้ความสามารถในการจำ แต่การจำสำหรับนักศึกษาชาวจีนอาจจะจำได้ถ้าสิ่งนั้นมีความหมายต่อตัวเอง และเป็นคำศัพท์ที่มักจะได้ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น คำทักทายในภาษาไทย การรับประทานอาหารไทย การไปซื้อของ เป็นต้น

ตัวอย่างการสอนคำทักทายภาษาไทยในห้องเรียน

โดยปกติแล้วคนไทยส่วนใหญ่มักจะใช้คำว่า สวัสดี นอกจากนี้แล้วคนไทยมักจะมีคำทักทายอื่น ๆ อีก อาทิ จะไปไหน หรือมาจากไหน สบายดีหรือ วันนี้เป็นอย่างไรบ้าง การพูดทักทายเช่นนี้เป็นลักษณะพิเศษของคนไทย ซึ่งเมื่อเรียนอยู่ในห้องเรียนนักศึกษาเข้าใจดี วันต่อมาผู้สอนพบนักศึกษากลุ่มหนึ่งได้ทักทายกัน พวกเขาดีใจและเกิดความสับสนในการทักทายกัน

ผู้สอนกล่าวคำว่า ไปไหนมา

นักศึกษาตอบว่า จะไปกินข้าว ดังนั้นการสอนสนทนาภาษาไทยผู้สอนจะต้องเพิ่มคำวลีหรือประโยคที่มีความหมายแบบเดียวกันให้นักศึกษาเข้าใจ เมื่อนักศึกษาจำได้ จึงจะใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง

มีข้อสังเกตว่า สิ่งที่สำคัญในการสอนสนทนาภาษาไทยในแต่ละครั้งนั้น ผู้สอนจะต้องทบทวนคำศัพท์ที่เรียนมาก่อนแล้วจึงสอนคำศัพท์ใหม่ที่ละน้อย ออกเสียงให้ชัดเจนแล้วให้นักศึกษาพูดตาม ในบางคนอาจจะใช้วิธีการท่องจำคำศัพท์ เมื่อรู้จักและเข้าใจความหมายของคำได้ใช้ซ้ำบ่อย ๆ นักศึกษาจะจำได้ดี

อนึ่ง ในการสอนสนทนาภาษาไทยนั้น ผู้สอนต้องขยันสนทนาบ่อย ๆ กับนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน เมื่อมีการสนทนาในสถานการณ์จริงนักศึกษาจะตื่นเต้น หรือเครียดบ้าง การทดสอบการสนทนาหากใช้กระบวนการกลุ่มก่อนนักศึกษาจะสนุกแล้วจึงสนทนากับผู้สอนตามลำพังจะทำให้นักศึกษามีความมั่นใจและพัฒนาขึ้นตามลำดับ แต่ทั้งนี้ต้องให้นักศึกษาได้เตรียมตัวเพียงพอ

เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อนักศึกษาได้มาใช้ชีวิตที่ประเทศไทยมีโอกาสในการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันมากขึ้น นักศึกษามีความเชื่อมั่นและความสามารถในการสนทนาภาษาไทยมากขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาเอกภาษาไทย ส่วนนักศึกษาที่เรียนในสาขาที่ใช้

ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสนทนาไม่ค่อยก้าวหน้าเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในห้องเรียนพวกเขาต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและเมื่ออยู่หอพักนักศึกษาต่างชาติพวกเขาใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร

3. ปัญหานักศึกษาไม่พูด

นักศึกษาชาวจีนส่วนหนึ่งเรียนวิชาสนทนาภาษาไทย แต่ไม่ยอมพูด เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องพูดก็จะพูดแต่น้อย นักศึกษากลุ่มนี้มักจะขี้อาย ไม่กล้าแสดงออก พฤติกรรมเช่นนี้มักจะเกิดกับนักศึกษาที่เป็นชนกลุ่มน้อย กล่าวคือ ในมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสีจะมีนักศึกษาที่มาจากชนชาติต่าง ๆ ในท้องถิ่น จำนวน 30 ชนชาติ ได้แก่ ฮั่น จ้วง เหมา เหมียว เหยา ตัง หมู่เหล่า เหมาลาน ฮวย จิ่ง สวย หลี ลีเหล่า ฯลฯ ชนชาติฮั่น และชนชาติจ้วง เป็นประชากรกลุ่มใหญ่มักจะออกเสียงภาษาไทยได้ชัดเจนดี ส่วนนักศึกษาที่เป็นชนกลุ่มน้อยมักจะขี้อาย เมื่อจะพูดภาษาไทยมักจะออกเสียงไม่ชัดเจน ประกอบกับภาษาแม่คือภาษาถิ่นเดิมของบางชนเผ่าบางกลุ่มไม่มีตัวสะกด เมื่อออกเสียงภาษาไทยจึงออกเสียงไม่ชัด ยิ่งเพื่อน ๆ ในห้องเรียนหัวเราะเขาจะ เกิดความเขินอายมาก ยิ่งพูดน้อยลง เมื่อผู้สอนเคี่ยวเข็ญฝึกให้พูดในห้องเรียนมากเท่าใด กลับไม่เป็นผล วันต่อมาขาดเรียนเลยก็มี

แนวทางแก้ไข คือ ผู้สอนนัดนักศึกษาที่มีปัญหาในการออกเสียงมาเรียนซ่อมเสริม นอกเวลาหลังเลิกเรียนเป็นการส่วนตัว วันละประมาณ 30 นาที โดยเริ่มจากการสนทนาเรื่องสั้น ๆ มีคำศัพท์ที่เรียนรู้ในบทเรียนเป็นส่วนใหญ่ แล้วให้นักศึกษาเขียนในเรื่องที่จะพูดหรือสนทนามาก่อนล่วงหน้า เมื่อผู้สอนถาม – นักศึกษาอ่านตอบ หากนักศึกษาตอบถูกต้องครู่ให้กำลังใจ นักศึกษาจะคลายความกังวลใจ ไม่เครียด จากนั้นใช้วิธีปิดหนังสือหรือปิดกระดาษไม่ให้อ่านหรือดูในสิ่งที่เขียนมา ผู้สอนถามเรื่องเดิมซ้ำ ๆ พูดซ้ำ ๆ นักศึกษาจะพูดในเรื่องที่ท่องมา หลังจากนั้นผู้สอนจะถามในเรื่องจริงโดยไม่มีบท นักศึกษาจะค่อย ๆ ตอบแบบไม่ใช้การท่องจำ หากตอบผิดผู้สอนจะแก้ไขให้ทันที แล้วให้นักศึกษาออกเสียงตาม เมื่อฝึกอย่างนี้ระยะหนึ่ง ผู้เรียนก็จะมีความมั่นใจในการพูด มีความกล้าในการสนทนากับชาวไทยได้ในที่สุด

4. ปัญหานักศึกษาออกเสียงไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้อง

นักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่ออกเสียงไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้องไม่ว่าจะเป็นการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ถึงแม้ว่าบางคนจะมาเรียนต่อประเทศไทยเกือบ 2 ปีก็มักจะออกเสียงแบบคนต่างชาติอยู่ร่ำไป ทั้งนี้ น่าจะเกิดจากสาเหตุต่อไปนี้

4.1 เสียงวรรณยุกต์(Tones) ในภาษาไทยมี 5 เสียง ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา ส่วนในภาษาจีนกลางมีเสียงวรรณยุกต์มี 4 เสียง ได้แก่ วรรณยุกต์เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท และเสียงจัตวา ดังนั้นเมื่อคำใดเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน จะส่งให้ความหมายของคำเปลี่ยนไปด้วย เช่น

เมื่อสนทนาเรื่องอาชีพที่นักศึกษาสนใจหลังจากที่จบการศึกษาแล้วเขาพูดว่า ผมอยากทำการค้า(การค้า)ระหว่างประเทศ

วันหนึ่งนักศึกษาสนทนากับผู้สอนเรื่องของการท่องเที่ยวในไทย เมื่อพวกเขาชมสารคดีการท่องเที่ยวไทยเขาพูดว่า ฉันอยากขี่ช้าง (ขี่ช้าง) คงสนุกมาก

แนวทางแก้ไข ผู้สอนจะต้องทวนภาษาว่าเขาต้องการสื่อสารว่าอย่างไร คำที่มีปัญหาที่ออกเสียงผิด หมายถึงอะไร เมื่อรู้แน่ชัดแล้วต้องรีบแก้ไขทันทีพร้อมทั้งอธิบายว่า คำที่ออกเสียงผิดหมายถึงอะไร และคำที่ถูกต้องพูดว่าอย่างไร หลังจากนั้นให้นักศึกษาพูดตามให้ถูกต้อง

4.2 เสียงสระในภาษาไทยมีความสั้นและความยาว แต่ในภาษาจีนกลางจะมีเสียงสระประเภทเดียว การออกเสียงสั้นหรือยาวในภาษาจีนจะไม่มีผลต่อความหมายของคำ ตัวอย่าง

ฉันเป็นคนจีน นักศึกษาจะออกเสียงว่า ฉันเป็นคนจีน
 ฑีเมืองจิน(ฑีเมืองจิน)มีของดีหลายอย่าง คุณจา(คุณจะ)ซื้อชาจิน(ชาจีน) โหยก(หยก)
 พวงกุญแจ และขนมไปฝากพี่น้องหรือเพื่อน ๆ คุณถ่าย (คุณได้)

เป็นที่น่าสังเกตว่า สระที่มักจะเป็นปัญหานักศึกษาจีนส่วนหนึ่งมักจะออกเสียงสระเสียงสั้นและสระเสียงยาวไม่แตกต่างกัน เช่น

สระอิ กับ สระอี

สระอะ กับ สระเอ

สระแอะ กับ สระแเอ

สระโอะ กับ สระโอ

สระเอาะ กับ สระออ เป็นต้น

สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า นักศึกษาฟังไม่ชัด ขาดการสังเกตการออกเสียงของคนไทย

วิธีแก้ไขคือ นักศึกษาจะต้องฟังภาษาไทยบ่อย ๆ เช่น ดูข่าวโทรทัศน์ ชมภาพยนตร์สั้น ฟังเพลงแล้วเลียนเสียงการออกเสียงของคนไทย และหาโอกาสสนทนากับคนไทยให้มากขึ้น ตลอดจนการฝึกอ่านออกเสียงมาก ๆ จะช่วยเรื่องการออกเสียงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

4.3 ออกเสียงพยัญชนะในบางตัวไม่ได้ เช่น นักศึกษาคคนหนึ่งจะออกเสียงตัวสะกดในแม่ กก และกค ที่ประสมกับสระเสียงสั้นไม่ได้ ออกเสียงตัว ล และตัว ร ไม่ได้ เช่น

คำว่า เด็ก จะออกเสียงเป็น เคะ

คำว่า ตกใจ จะออกเสียงเป็น โตะใจ

คำว่า เป็ด จะออกเสียงเป็น เปะ

คำว่า เห็ด จะออกเสียงเป็น เหะ

คำว่า กลัวย จะออกเสียงเป็น กัวย

คำว่า กลับบ้าน จะออกเสียงเป็น กับบ้าน

คำว่า ตรง จะออกเสียงเป็น ดง

คำว่า ไม่กวรด จะออกเสียงเป็น ไม้วรด

คำว่า ควาย จะออกเสียงเป็น ควาย

คำว่า รัก จะออกเสียงเป็น ลัก

คำว่า ไล่ จะออกเสียงเป็น ล่าย เป็นต้น

แนวทางแก้ไข ให้นักศึกษาสังเกตการออกเสียงบ่อย ๆ ซึ่งอาจารย์จะต้องแสดงให้เห็น อวัยวะในการออกเสียงแล้วอธิบายสั้น ๆ พอเข้าใจ หรือครูอาจจะขอให้นักศึกษาผู้ช่วยที่ ออกเสียงได้ชัดเจนช่วยสาธิตหรืออธิบายแล้วฝึกบ่อย ๆ ก็จะได้ผลดีเช่นกัน

มีข้อสังเกตว่า การออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจนเหมือนเจ้าของภาษานั้นเป็นสิ่งที่ พัฒนาได้หากนักศึกษาต่างชาติมีความรู้เรื่องอักษร 3 หมู่ พยัญชนะควบกล้ำ แต่ในการเรียน สอนทบทวนภาษาไทยระดับกลางนี้ผู้สอนยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องอธิบายมาก เพราะยังอธิบาย มากเท่าใดก็จะยิ่งทำให้นักศึกษาต่างชาติงมงายมากขึ้น แต่ถ้าหากนักศึกษาต่างชาติกลุ่มใดหรือ บุคคลใดประสงค์ที่จะเรียนภาษาไทยขั้นสูงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนอักษร 3 หมู่ พยัญชนะควบกล้ำและการผันเสียงวรรณยุกต์ของไทย เพื่อที่จะได้เข้าใจและออกเสียงภาษาไทย

ให้ชัดเจนหรือออกเสียงได้ดีเหมือนกับเจ้าของภาษา

4.4 เคยชินกับการออกเสียงไม่ชัด นักศึกษาชาวจีนบางคนออกเสียงภาษาไทยไม่ชัด เพราะความเคยชินหรือติดการออกเสียงคำนั้น และใช้แบบนี้มาตลอดทั้งที่อยู่เมืองจีนและเมืองไทย เช่น

ฉันทึ้นนำสม (คิมน้ำส้ม)

การขึ้นรถเมล์นั่งไม่หงาย (นั่นไม่ง่าย)

กินขาว (ข้าว)

ในร้าน(ร้าน)ในเมืองใหญ่มีเตียง(เตียง) ขาย 5 แสง (แสน) บาท ผง(ผม)เหิงวา(เห็น) ว่า)ของนั่ง(นั่น) แพน(แพง)มาก ๆ

แนวทางแก้ไข ผู้สอนภาษาไทยไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนจีนก็ตามต้องวางรากฐานที่ดีตั้งแต่ต้นเรื่องการออกเสียงให้ชัดเจน นักศึกษาที่มีปัญหาเช่นนี้พอจะแบ่งได้สองกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก คือ กลุ่มที่ไม่เคร่งครัดในการออกเสียง ด้วยนักศึกษากลุ่มนี้มีความคิดว่าจะใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารกันพอเข้าใจถือว่าใช้ได้แล้ว และคิดอยู่เสมอว่าการออกเสียงให้ชัดเจนแบบคนไทยเป็นไปไม่ได้ นักศึกษากลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะเรียนภาษาไทยเพื่อประกอบอาชีพธุรกิจ

กลุ่มหลัง คือ กลุ่มที่มีความพยายามออกเสียงชัดเจนเช่นเดียวกับคนไทย นักศึกษากลุ่มนี้มักจะมีคามมุ่งมั่นและฝึกฝนอย่างหนักเพื่อจะได้ใช้ภาษาไทยในการประกอบอาชีพต่อไป เช่น อยากจะเป็นครู ล่าม ไกด์ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้สอนภาษาไทยจะต้องหมั่นสังเกตการออกเสียงผิด เมื่อนักศึกษาออกเสียงผิดจะต้องบอกและช่วยแก้ไขในทันที ส่วนนักศึกษาจะต้องจดบันทึก จำให้ได้ ฝึกออกเสียงบ่อย ๆ วิธีการที่ฝึกมีหลายอย่าง เช่น การทำแบบฝึกคู่เทียบเสียง (minimal pair) การใช้พจนานุกรมไทยจีนช่วยในการอ่าน พุด และแปล การเขียนเป็นสัทอักษร (Phonetic Alphabet) การอ่านหนังสือภาษาไทย การสนทนากับคนไทยบ่อย ๆ และเทียบภาษาไทยด้วยการเขียนบันทึกประจำวันเป็นการบ้าน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักศึกษาจดจำเสียงและและรูปของคำในภาษาไทยได้แม่นยำขึ้น

5. นักศึกษาเรียงคำในโครงสร้างภาษาไทยไม่ถูก

การสอนสนทนาภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาชาวจีนมักจะพบปัญหาว่า นักศึกษาส่วนหนึ่งมักจะเรียงคำหรือแต่งประโยคภาษาไทยไม่ถูกต้อง เช่น

5.1 เรียงคำในประโยคผิด

การเรียงคำในประโยคภาษาไทยมีความสำคัญมากในการสื่อสาร จากการวิจัยพบว่า นักศึกษามักจะเรียงประโยคในการสนทนาผิด ตัวอย่าง

วันหยุดนี้เป็นตุลาคม 9 ถึง ตุลาคม 8

แก้ไขเป็น วันที่ 8 และ 9 เดือนตุลาคมนี้เป็นวันหยุด

เราหิวรู้สึกมากแล้ว เราหาหีนโด้ะและหีนแก้อี้นั่งบเอาไว้อาหารเตรียมมา
ควรแก้ไข เรารู้สึกหิวมาก เราจึงเอาอาหารที่เตรียมมาวางบนโด้ะแก้อี้น

5.2 ใช้คำขยายผิดตำแหน่ง

ในภาษาไทยจะใช้คำขยายหลังคำที่ทำหน้าที่เป็นประธาน หลังคำกริยา และหลังคำนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค แต่ในการสนทนาภาษาไทยของนักศึกษชาวจีนมักจะพบว่า นักศึกษาใช้คำขยายอยู่หน้าคำที่ต้องการขยาย เช่น

ฉันรู้สึกหัวปวด คอปวด ไม่สามารถทั่วไปโรคภัยไข้เจ็บแผลงฤทธิ์

ควรแก้ไข ฉันไม่สบายรู้สึกปวดหัว ปวดคอ และเป็นไข้

ฉันร้ายฝัน น่ากลัวมาก ฉันถูกมหรินาไดโนเสาร์หนึ่งจับ

ควรแก้ไข ฉันฝันร้าย น่ากลัวมาก ฝันว่าฉันถูกไดโนเสาร์ตัวหนึ่งตัวใหญ่มาก

จับเอา

5.3 ใช้คำไม่เหมาะสม

ในการสนทนาภาษาไทยของนักศึกษชาวจีนพบว่า นักศึกษาใช้ภาษาไม่เหมาะสม ตัวอย่าง

นักศึกษาเล่าให้ฟังเรื่องอาหารจีนที่ชอบ และแนะนำวิธีทำอาหารจีนว่า

อาหารจีนที่ฉันชอบ คือ ผัดไข่มะเขือเทศ หนึ่งให้ตัดมะเขือเทศเป็นก้อนหลาย ๆ แล้วเปิดไข่ในชาม

ควรแก้ไข อาหารจีนที่ฉันชอบ คือ ผัดมะเขือเทศใส่ไข่ ขึ้นแรกให้หั่นมะเขือเทศเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วกะเทาะไข่ใส่ชาม

อาหารที่ฉันชอบ คือ เทวดาไก่ วิธีแรก ให้ทำไก่ให้สวยแล้วกระเทียมใส่หม้อ

ควรแก้ไขเป็น อาหารที่ฉันชอบ คือ ไก่เทวดา ขึ้นแรกล้างไก่ให้สะอาด ตัดไก่เป็นชิ้น ๆ แล้วทุบกระเทียมใส่ลงไปหม้อหรือกระทะ

5.4 ใช้คำลักษณนามผิด

ในภาษาไทยมีคำลักษณนามหลายคำ นักศึกษาชาวจีนมักจะใช้คำลักษณนามผิดเสมอ ๆ ตัวอย่าง

ในการสอนสนทนาเรื่อง การท่องเที่ยวในเมืองของฉัน นักศึกษาชาวจีนพูดว่า
คุณควรไปชมสองแม่น้ำสี่สระ

ควรแก้ไขว่า คุณควรไปชมแม่น้ำสองสายและสระสี่สระ

ในการสอนสนทนาภาษาไทย ในท้ายชั่วโมงครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาถามเรื่องอะไรก็ได้ อาจจะเป็นเรื่องส่วนตัวของผู้สอนก็ได้

นักศึกษาหญิงถามผู้สอนผู้ชายว่า อาจารย์มีลูกกี่ลูก

ควรแก้ไข อาจารย์มีลูกกี่คน

เมื่อผู้สอนพบนักศึกษาที่ตลาดสดในมหาวิทยาลัยชนชาติกวางตี้

ผู้สอนถามว่า ซื่อสินค้าอะไรเออะนะ นักศึกษาตอบว่า ฉันได้ปลาหนึ่ง

ควรแก้ไข ฉันได้ปลาตัวหนึ่ง หรือ ฉันได้ปลาหนึ่งตัว

นักศึกษาเตือนผู้สอนเรื่องการไปรับประทานอาหารข้างนอกมหาวิทยาลัยว่า
คุณต้องคอยระวังเจ้าเหมียวสองแมวและหมาเจ็ดหมาไว้ให้ห่าง ๆ มันอันตรายมาก

ควรแก้ไขว่า หากคุณไปทานอาหารข้างนอกมหาวิทยาลัย คุณต้องคอยระวังแมวสองตัวและหมาอีกเจ็ดตัว อย่าเข้าใกล้ มันอันตรายมาก

มีข้อสังเกตว่านักศึกษาชาวจีนมักจะมีปัญหาเรื่องการใช้ลักษณะการเรียงประโยคของภาษาไทยผิด คือ มักจะใช้คำขยายอยู่หน้าคำที่ถูกขยาย ตลอดจนนักศึกษายังรู้จักคำศัพท์ภาษาไทยไม่มากพอจึงใช้คำผิดได้เสมอ ๆ การใช้ภาษาที่ผิดแบบนี้ อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาคู่จีนกับภาษาแม่ที่เป็นภาษาจีน และไม่คุ้นชินกับลักษณะของภาษาไทย

ดังนั้น แนวทางการสอนสนทนาภาษาไทยผู้สอนจะต้องสอนคำลักษณนามและโครงสร้างภาษาไทยให้แก่ศึกษาคด้วยเพราะมีความจำเป็นในการสื่อสารมาก หลังจากนั้นควรให้ผู้เรียนสรุปกฎไวยากรณ์เอง เพราะการอธิบายมากบางครั้งยิ่งทำให้นักศึกษาสับสนและการเป็นเจ้าของภาษาบางครั้งจะรู้มาก และความรู้เหล่านั้นมักจะเป็นเรื่องการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์ที่ลึกซึ้งเกินไป การสอนพูดที่ดีนั้นจะไม่อธิบายไวยากรณ์มาก แต่จะบอกให้รู้เพียงว่าลักษณะภาษาไทยเป็นอย่างไร และไม่สนับสนุนให้ผู้เรียนค้นหาเหตุผลว่าทำไม แต่เน้นให้ใช้ประโยคที่ได้อันเกิดจากการเอาโครงสร้างทางภาษาไปใช้ในการสนทนาภาษาไทยให้มากที่สุด

6. ปัญหาความเข้าใจวัฒนธรรมไทย

การสอนภาษาไทยสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือการสอนเรื่องวัฒนธรรมไทยควบคู่กันไป ด้วย เพื่อสร้างความเข้าใจในค่านิยม และทัศนคติของวัฒนธรรมเจ้าของภาษาให้แก่ผู้เรียน ตลอดจนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตนได้ถูกต้องหากเมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสาร หรือปฏิบัติตนเข้าสังคมกับเจ้าของภาษา อาทิ นักศึกษาจีนบอกกับผู้สอนเมื่อเขามาศึกษาต่อที่เมืองไทยว่า

ทำไมอาจารย์คนไทยเรียกพวกเราว่า ลูก

คุณยายคนนั้นเรียกผมว่า ไอ้หนู

อาจารย์สอนพวกเราว่า คำว่า มึง และกู เป็นคำไม่สุภาพ แต่เวลาเพื่อน ๆ คนไทยใช้กันมักจะใช้คำว่า กู และมึง อยู่เสมอ ๆ

ทำไมเมืองไทยกะเทยเยอะจัง พวกเขายากจนหรือ

ทำไมคนไทยใช้คำว่า ขอ ทั้ง ๆ ที่เราไม่ได้ขอ เราจ่ายเงินซื้อของ

การอธิบายเพื่อตอบคำถามเหล่านี้ บางครั้งต้องตอบยาว การเข้าใจทางอ้อมจึงสำคัญกว่า การเรียนรู้วัฒนธรรมไทยจึงเป็นเรื่องละเอียดอ่อน การเรียนรู้ภาษาอย่างลึกซึ้งย่อมเป็นโอกาสดีที่จะสร้างความเข้าใจ แลกเปลี่ยนค่านิยม วิถีคิด และวิถีชีวิตซึ่งกันและกัน

มีข้อสังเกตบางประการว่า การสอนที่ทำให้นักศึกษาชาวจีนประทับใจ คือ การได้ปฏิบัติจริง เช่น การได้ฟังเพลงไทยและร้องเพลงไทย การได้ชมสารคดีไทยและภาพยนตร์ไทย การทำอาหารไทยและการรับประทานอาหารไทย การร่วมกิจกรรมตามประเพณีไทย เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยได้ดียิ่งขึ้น

เทคนิคการสอนอีกประการหนึ่งที่ผู้สอนสามารถบูรณาการศาสตร์หลายสาขาเข้าด้วยกัน เช่น การสอนประเพณีไทย เรื่อง การลอยกระทง โดยมีแบบฝึกการสนทนาพร้อม ๆ กับการร้องเพลงลอยกระทงที่นักศึกษาเคยได้ยิน สาธิตการรำวง สาธิตการทำกระทงขนาดเล็ก และนำนักศึกษาไปลอยกระทงที่แม่น้ำข้าง ๆ มหาวิทยาลัย หรือการลอยกระทงในอินเทอร์เน็ต จะสร้างความสนใจและความสนุกสนานให้แก่ผู้เรียนมาก

อนึ่ง การสอนสนทนาภาษาไทยเกี่ยวกับคำสรรพนาม จำนวน สุภาพมิต คำพังเพยไทย อาจจะต้องอธิบายบ้างในกรณีที่นักศึกษาสงสัย หรือใช้ภาษาผิดความหมาย ตัวอย่าง

คนไทยทำไมเรียกคนอื่นว่า ตัวเอง

เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม นั้น เมืองตาหลิ่วเป็นอย่างไร

พูดไปสองไพเบี้ยนึ่งเสียดำสิ่งทอง ไพเบี้ยคืออะไร ทำไมการนึ่งจึงต้องเสียดำสิ่งทอง

เพื่อนคนไทยชวนนักศึกษาจีนไปงานวันเกิด เขาบอกว่าให้ใส่ชุดอะไร ไปก็ได้ยกเว้น

ชุดวันเกิด แล้วชุดวันเกิด คือ ชุดอะไร

ฉันเห็นสาวสวยคนหนึ่ง สวยไม่ตามธรรมดา

สวยจนผู้ชายในโลกนี้ได้นำลายไหล

ดังนั้นการเรียนรู้อาจช่วยให้เข้าใจในการใช้คำ และสำนวนภาษาไทยเช่นนี้ เป็นความลำบากของนักศึกษาจีนจะเข้าใจได้ทันที ผู้สอนต้องอธิบายและชี้ให้เห็นว่าการใช้ภาษาที่ถูกควรพูดว่าอย่างไร หรือนี่คือวิธีพูดที่เป็นลักษณะเฉพาะของคนไทย

7. ปัญหาการศึกษาเมื่อการเรียน

การเรียนภาษาไทยเมื่อเรียนไปสักระยะหนึ่งนักศึกษาจะเบื่อการเรียน สังเกตจากการขาดเรียนบ่อย หรือสอบถามเพื่อนสนิท หรืออาจสอบถามผู้เรียนโดยตรง นอกจากจะเป็นการติดตามผลการเรียนแล้วยังแสดงให้เห็นว่าผู้สอนให้ความสนใจในตัวของผู้เรียนทุกคนอีกด้วย

มีข้อสังเกตว่า ในช่วงบ่ายจนถึงบ่ายสองโมงเป็นช่วงที่นักศึกษาหยุดเรียนพักก่อน นักศึกษาส่วนใหญ่ จะกลับที่พักไปพักผ่อน 2 ชั่วโมง เมื่อต้องมาเรียนช่วงบ่ายสองโมง บางคนอาจมีความเบื่อ และยังง่วงนอนอยู่ ในกรณีเช่นนี้ผู้สอนสนทนาภาษาไทยอาจจะใช้ แนวการสอนต่อไปนี่เพื่อให้ นักศึกษาสนุกกับการเรียนวิชาการสนทนาภาษาไทยด้วยการจัด กิจกรรมการสอนให้มีความหลากหลาย ได้แก่

7.1 ให้นักศึกษาฟังเพลงไทยที่มีทำนองช้าและเนื้อหาใกล้ตัว อาจเป็นเรื่องครอบครัว หรือความรัก นักศึกษาจะชอบมาก ส่วนคำร้องของเพลงต้องออกเสียงภาษาไทยอย่างชัดเจน การฟังเพลงไทยทำนองช้า ๆ ให้นักศึกษาฟังได้ทันและเข้าใจง่าย

7.2 ให้นักศึกษาคูโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์ที่ใช้ภาษาไทย นักศึกษาจะชอบมาก เพราะโฆษณามีเนื้อหาสั้น ๆ และมีภาพเคลื่อนไหวสื่อความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

7.3 ให้นักศึกษาชมสารคดีไทย ภาพยนตร์ไทย หรือละครไทยที่มีคำบรรยายภาษาจีน อยู่ได้ภาพ นักศึกษาจะชอบ แต่ต้องใช้เวลามาก อาจารย์อาจจะให้นักศึกษาบันทึกไปเปิดดูที่พัก ในกรณีที่นักศึกษาไม่มีเครื่องฉายวิดีโอทัศน์หรือคอมพิวเตอร์ ผู้สอนอาจจะจัดกิจกรรมนี้ หลังเลิกเรียนหรือเวลาว่างของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาคุ่นชินกับภาษาไทยแล้วจึงให้ชมสารคดี ไทย ภาพยนตร์ไทย หรือละครไทยที่ไม่มีคำบรรยายภาษาจีนประกอบ หลังจากนั้นจึงสนทนา กับนักศึกษาในเรื่องที่ให้ชม

7.4 ให้นักศึกษาเล่นเกมนอกห้องเรียน เช่น เกมงูกินหาง วีรชีวะสาร เป็นต้น เพื่อฝึก ทักษะในการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจนขึ้น เกมเหล่านี้จะสร้างความสนุกสนาน สร้าง ความคุ้นเคยให้เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

7.5 ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง เช่น การทำอาหารไทย ผู้สอนจะได้สนทนากับ นักศึกษาเรื่องอาหารไทย ภาษาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารไทย สุดท้ายนักศึกษาได้ลิ้มชิม รสอาหารไทยไปด้วย ส่วนการท่องเที่ยวในจีนนั้น ผู้สอนจะกำหนดให้นักศึกษาเป็นมัคคุเทศก์ นำคณาจารย์เที่ยวชมมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ชมเมืองหนานหนิง ไปซื้อของที่ตลาดหรือ ห้างสรรพสินค้าในเมือง ชมสวนสาธารณะหรือสวนเกษตร เป็นต้น โดยใช้เวลาวาง นอกเหนือจากเวลาเรียน

7.6 ให้นักศึกษาเล่นละครภาษาไทย โดยให้นักศึกษาส่งเรื่องและภาษาให้ผู้สอนดูก่อน เรื่องที่เล่นจะเป็นละครจีนหรือละครไทยก็ได้แต่ต้องใช้ภาษาไทยในการพูด ร้อง และเจรจา กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมาก แต่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมค่อนข้างนาน อาจจัดเป็นวัน ภาษาไทยก็ได้

7.7 ให้นักศึกษาได้สนทนากับคนไทยคนอื่น ๆ เช่น จับคู่กับเพื่อนนักศึกษาชาวไทย พูดคุยกับนักท่องเที่ยวชาวไทย สนทนาผู้สอนคนไทยท่านอื่น ๆ เพื่อฝึกการฟังให้คุ้นชินกับการออกเสียงของคนไทยในแต่ละกลุ่ม ในแต่ละเพศ

7.8 ให้นักศึกษาเขียนบันทึกประจำวัน เขียนเรื่องที่จะออกมาพูดหน้าห้อง การเขียนจะช่วยให้นักศึกษาได้เตรียมตัวมาก่อนล่วงหน้า คำใดที่นักศึกษาคิดไม่ออกจะได้ใช้พจนานุกรมจีน-ไทยช่วยจะเกิดประโยชน์มาก

อนึ่ง ในกรณีที่ผู้สอนฟังนักศึกษาพูดไม่ชัดหรือพูดไม่รู้เรื่อง เมื่อผู้สอนได้อ่านบันทึกการเขียนของนักศึกษาก็พอจะเดาออกได้ว่านักศึกษาจะพูดว่าอย่างไร หากนักศึกษาใช้ภาษาไทยไม่ถูกหรือไม่เหมาะสมผู้สอนจะแก้ไขได้ถูกต้อง

7.9 ให้นักศึกษาฟังข่าวจากโทรทัศน์ไทยและอ่านข่าวจากนิตยสารไทยหรือหนังสือพิมพ์ไทย โดยกำหนดให้นักศึกษาคัดเลือกข่าวตอนสั้น ๆ มาเล่าให้ฟังจะช่วยในการเรียนวิชาสนทนาได้มาก ฯลฯ

8. ข้อจำกัดของการเรียนการสอน

การเรียนการสอนสนทนาภาษาไทยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีข้อจำกัดของการเรียน ดังนี้

8.1 ข้อจำกัดเรื่องเวลา นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีโอกาสพูดหรือสนทนาภาษาไทยกับผู้สอนเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น คือสัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 3 คาบ รวม 110 นาที (1 ภาคเรียนจะมี 16 สัปดาห์) ดังนั้นนักศึกษาคงได้จะต้องหาโอกาสสนทนากับผู้สอนหรือคนไทยนอกห้องเรียนบ่อย ๆ

8.2 ข้อจำกัดเรื่องจำนวนนักศึกษา

การเรียนวิชาการสนทนาภาษาไทยให้ได้ผลดีนั้น จำนวนผู้เรียนในแต่ละกลุ่มไม่ควรมากเกินไป คือ ห้องหนึ่งควรจะมีประมาณ 10-20 คน เพื่อที่นักศึกษาจะได้มีโอกาสได้ฝึกพูดหรือสนทนาในห้องเรียนมากขึ้น

อนึ่ง ในกรณีที่มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสีจัดสอนวิชาการสนทนาภาษาไทยเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มละประมาณ 35 คน การเรียนในห้องเรียนย่อมไม่เพียงพอที่นักศึกษาจะได้สนทนากับผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษา เนื่องจากการพูดแต่ละครั้งจะต้องใช้เวลามาก เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องสอนกลุ่มใหญ่เช่นนี้ผู้สอนจึงต้องให้นักศึกษานอกห้องเรียนเพื่อที่นักศึกษาจะได้ฝึกฝนการสนทนามากขึ้น ขณะเดียวกันหากผู้สอนมีครูผู้ช่วยที่สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี

การเรียนการสอนวิชาสนทนาจึงจะได้ผลดียิ่งขึ้น

มีข้อสังเกตบางประการว่า ในกรณีที่นักศึกษาจีนที่ศึกษาต่อในประเทศไทยในหลักสูตรภาษาไทยพักอยู่กับนักศึกษาไทยและเรียนร่วมกันกับนักศึกษาไทยมักจะใช้ภาษาไทยได้ก้าวหน้าขึ้น มีความเข้าใจในภาษาไทยมากขึ้น สามารถใช้ภาษาไทยในการสนทนาได้ดีขึ้น เป็นที่น่าพอใจมาก ส่วนกรณีที่นักศึกษามาศึกษาต่อในหลักสูตรภาษาอังกฤษและพักอยู่กับเพื่อน ๆ ชาวจีนด้วยกัน การใช้ภาษาไทยทั้งการพูดและสนทนาไม่คืบหน้าเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในประเทศไทยควรดำเนินการ 3 ประการ ดังนี้

ประการแรก จัดให้นักศึกษาจีนเรียนร่วมกับนักศึกษาไทย และจัดห้องพักให้พักกับนักศึกษาไทย เพื่อที่นักศึกษาจะได้มีโอกาสใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมากขึ้น

มีข้อสังเกตว่า หากนักศึกษาจีนที่มาศึกษาต่อในประเทศไทยคนใดที่จับกลุ่มเฉพาะชาวจีนด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การเข้าพักในห้อง หรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มักจะใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ประการที่สอง จัดอาจารย์ที่ปรึกษาที่สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาจีนได้ดี หากนักศึกษามีปัญหาใด ๆ อาจารย์จะได้ช่วยนักศึกษาได้สะดวกขึ้น

ประการสุดท้าย ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาชาวจีนได้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย เพื่อที่นักศึกษาจะได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น

การดำเนินการข้างต้นจะช่วยให้นักศึกษาชาวจีนสามารถเรียนรู้และเข้าใจในการสื่อสารด้วยภาษาไทย เข้าใจในวัฒนธรรมไทย เกิดความกล้าที่จะใช้ภาษาไทยและมีความมั่นใจที่จะเข้าสังคมกับเจ้าของภาษาได้ดีขึ้น